

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **R.S.**

skazanego z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 października 2019 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 marca 2019 r., sygn. akt II AKa (...),
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...),

1. **oddala wniosek,**
2. **obciąża skazanego R.S. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie, w tym wydatkami w kwocie 20 (dwudziestu) złotych.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł., wyrokiem z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...), uznał R.S. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to skazał go na karę 4 lat pozbawienia wolności oraz orzekł środki karne w postaci zakazu bezpośredniego kontaktowania się z pokrzywdzoną C.I.T. i zakazu intencjonalnego zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 50 metrów, każdorazowo na okres 5 lat. Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k., zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej kwotę 15000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora i obrońcy oskarżonego, Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 26 marca 2019 r., sygn. akt II AKa (...), zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obecnie obrońca skazanego złożył wniosek o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 ust. 2 lit. a k.p.k., wnosząc o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego w (...) i Sądu Okręgowego w Ł. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku podniósł, że po wydaniu wyroków ujawniły się nowe dowody, które nie były znane obydwu orzekającym sądom, wskazujące na to, że skazany nie popełnił zarzucanego czynu. Dowodem tym miało być dołączone do wniosku skazanego oświadczenie pokrzywdzonej C.I.T. z dnia 24 maja 2019 r., z którego wynika, że składając zeznania w postępowaniu przeciwko R.S. kłamała i z tego powodu wycofuje wszelkie oskarżenia kierowane pod jego adresem. Obrońca skazanego wskazał, że „wyjaśnienia pokrzywdzonej co do tego, że całą historię zmyśliła są wiarygodne i przekonujące”, a powodem złożenia odmiennych relacji w trakcie postępowania przygotowawczego i sądowego była „chęć dokuczenia skazanemu i wykluczenia go z jej rodziny, która dotychczas funkcjonowała bez skazanego (...)”. Wnioskodawca domagał się „przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i dowodowego, mającego na celu ocenę zachowań i wyjaśnień pokrzywdzonej” wyrażonych w oświadczeniu.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku z dnia 14 października 2019 r. wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie jest zasadny.

Przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., na który powołuje się w swoim wniosku obrońca, przewiduje wznowienie postępowania, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Ustawą z dnia 27 września 2013 r. (Dz.U.2013.1247) z art. 540 § 1 pkt 2 usunięto zwrot „nie znane przedtem sądowi”. W konsekwencji, od 1 lipca 2015 r. nowe fakty lub dowody mogą stanowić podstawę wznowienia, gdy uprzednio nie były znane, nie tylko sądowi, ale również stronie. Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe

dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. W utrwalonym i konsekwentnym stanowisku doktryny oraz orzecznictwie Sądu Najwyższego uznaje się, że nowe fakty czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (por. np. judykaty w sprawach SN: IV KO 55/10, II KO 84/13 czy III KO 44/14).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, że wnioskodawca nie przedstawił nowych faktów i dowodów, w rozumieniu przywołanego przepisu, które w sposób wiarygodny podważałyby przyjęte w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne, a więc to, że R.S. dopuścił się przestępstwa z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Za taki „nowy dowód”, nie sposób bowiem uznać oświadczenia pokrzywdzonej C.I.T. z dnia 24 maja 2019 r., będącego w istocie deklaracją odwołania złożonych w sprawie zeznań, bowiem stanowisko w nim wyrażone pokrzywdzona prezentowała już w trakcie postępowania sądowego, co wprost wynika z jej oświadczeń: z dnia 11 października 2018 r. (k. 658), 18 października 2018 r. (k. 665) i 25 lutego 2019 r. (k. 722). Znane było ono zatem sądom orzekającym przed dniem wydania wyroków, tj. przed 29 listopada 2018 r. (data wyrokowania przez Sąd I instancji) i przed 29 marca 2019 r. (data wyrokowania przez Sąd II instancji), co sprawia, że okoliczności na które powołuje się obrońca we wniosku o wznowienie, nie noszą cechy nowości. Jak trafnie zauważył też prokurator w pisemnym stanowisku, próbą odwołania zeznań przez pokrzywdzoną zajął się Sąd odwoławczy, co wynika z protokołu posiedzenia z dnia 26 marca 2019 r. (k. 757), protokołu rozprawy apelacyjnej z dnia 26 marca 2019 r. (k. 759-761), w trakcie której biegła psycholog W.G. racjonalnie wytłumaczyła dlaczego pokrzywdzona zdecydowała się sporządzić pisma, w których używając ogólnych zwrotów „odwołuje” swoje zeznania oraz obszernego i szczegółowego uzasadnienia wydanego wyroku (k.

773 i 774). Nie ma zatem potrzeby ponownego przytaczania zawartych tam zasługujących na aprobatę argumentów.

Obrońca skazanego w żadnej mierze nie wykazał zatem, aby oświadczenie pokrzywdzonej z dnia 24 maja 2019 r., nosiło cechy nowości i mogło w sposób wysoce prawdopodobny i wiarygodny podważyć prawdziwość dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Co więcej, powołując się na to oświadczenie po raz kolejny (uprzednio w apelacji) podjął próbę podważenia wiarygodności zeznań pokrzywdzonej, poprzez wskazanie, że „całą historię zmyśliła” z chęci dokuczenia skazanemu i wykluczenia go z jej rodziny. Przypomnieć w związku z tym należy, że relacje ofiary tej zbrodni, stanowiące główny dowód w sprawie, znalazły potwierdzenie m.in. w zeznaniach: psychologa-terapeuty M.R., J. i Z.D., którzy pełnili funkcję rodziny zastępczej dla pokrzywdzonej, babki Z.S., dokumentacji ze Szpitala w J. sporządzonej przez psychologa i terapeutę zajęciową M.W. oraz lekarza psychiatrę P.R.B., czy opinii biegłej psycholog W.G., z których wynika, że pokrzywdzona nie ujawnia skłonności do konfabulacji, czy też podatności na sugestię. Widoczne są za to w jej zachowaniu przeżycia traumatyczne, ujawniono u niej zespół stresu pourazowego o jednoznacznym podłożu wykorzystania seksualnego.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że oświadczenie pokrzywdzonej z dnia 24 maja 2019 r. i wskazane we wniosku okoliczności, jako nie mające charakteru nowości, skutecznie nie podważyły dowodów stanowiących podstawę ustaleń dokonanych przez Sady orzekające w tej sprawie, pozwalających na przypisanie R. S. przestępstwa z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Podkreślić przy tym trzeba, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na obalenie prawomocnym wyrokiem skazującym zasady domniemania niewinności, ciężar uprawdopodobnienia podstawy wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. spoczywał na wnioskodawcy. Zatem to obrońca skazanego, powołując się na podstawę *de novis* miał obowiązek wykazania wysokiego prawdopodobieństwa błędności prawomocnego orzeczenia skazującego i zasadności wniosku o wznowienie postępowania, czego jednak nie uczynił.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie, przy czym o kosztach sądowych postępowania wznowieniowego na podstawie art. 639 k.p.k.

as